

'সামান্য মন্ত্র: সমিতি: সামান্য'

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL

B.A. General Part-II Examination, 2022

POLITICAL SCIENCE

PAPER-VI

GOVERNMENT AND POLITICS IN INDIA

REVISED NEW SYLLABUS

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

The figures in the margin indicate full marks.

GROUP-A / বিভাগ-ক / विभाग-क

Answer any three questions from the following

$14 \times 3 = 42$

নিম্নলিখিত মেঁ সে কির্ণী তীন প্রশ্নোঁ কে উত্তর দিজিএ
নিম্নলিখিত যে-কোন তিনটি প্রশ্নের উত্তর দাও
কুনৈ তীনবাটা প্রশ্নকা উত্তর দিনুহোস্।

1. Discuss the composition, powers and position of the High Courts in India with special reference to Article 226 of the Constitution. $4+5+5=14$
সংবিধান কে অনুচ্ছেদ 226 কে বিশেষ সংদর্ভ মেঁ ভারত কে উচ্চ ন্যায়ালয়োঁ কী সংরচনা, শক্তিয়োঁ ঔ স্থিতি কী বিবেচনা কীজিএ।
সংবিধানের ২২৬ নং ধারা অনুযায়ী ভারতের অঙ্গরাজ্যগুলির মহাধর্মাধিকরণের গঠন, ক্ষমতা ও কার্যাবলী আলোচনা কর।
সংবিধানকো অনুচ্ছেদ 226 কো বিশেষ সন্দর্ভমা ভারতকো উচ্চ ন্যায়ালয়হৰুকো সংরচনা, শক্তি র স্থিতিকো বিবেচনা গর্নুহোস্।
2. Discuss the working of the Panchayati Raj System in West Bengal with reference to the West Bengal Panchayati Act, 1993. 14
পশ্চিম বাংলা পঞ্চায়তী রাজ অধিনিয়ম, 1993 কে সংদর্ভ মেঁ পশ্চিম বাংলা মেঁ পঞ্চায়তী রাজ ব্যবস্থা কী কার্যপ্রণালী কী চৰ্চা কীজিএ।
১৯৯৩ সালের পঞ্চায়েতী আইন অনুযায়ী পঞ্চায়েতী রাজ ব্যবস্থার কার্যাবলী আলোচনা কর।
পশ্চিম বঙ্গ পঞ্চায়তী রাজ অধিনিয়ম, 1993 কো সন্দর্ভমা পশ্চিম বঙ্গমা পঞ্চায়তী রাজ ব্যবস্থাকো কার্যপ্রণালীবারে চৰ্চা গর্নুহোস্।
3. Discuss the main features of Indian Party system. Point out the recent trends in Indian Party system. $8+6=14$
ভারতীয় দলীয় ব্যবস্থা কী প্রমুখ বিশেষতাোঁ কী বিবেচনা কীজিএ। ভারতীয় দলীয় ব্যবস্থা মেঁ হাল কে রুজ্জানোঁ কী চৰ্চা কৰে।
ভারতের দলীয় ব্যবস্থার প্রধান বৈশিষ্ট্যগুলি আলোচনা কর। ভারতের দলীয় ব্যবস্থার সাম্প্রতিক প্রবণতাগুলি নির্দেশ কর।
ভারতীয় দলিত ব্যবস্থাকা প্রমুখ বিশেষতাহৰুকো বিবেচনা গর্নুহোস্। ভারতীয় দলীয় ব্যবস্থামা বৰ্তমান স্থিতিবারে ব্যাখ্যা গর্নুহোস্।

4. What is Caste? How has caste affected Indian Politics? Explain. 4+10=14
 जाति क्या है ? जाति ने भारतीय राजनीति को कैसे प्रभावित किया है ? विश्लेषण करें।
 जाति कि ? जातिपथा किभाबे भारतीय राजनीतिके प्रभावित करेछे ? बाख्या कर।
 जाति के हो ? जातिद्वारा भारतीय राजनीति कसरी प्रभावित छ ? विश्लेषण गर्नुहोस्।
5. Define Religion. Point out the relationship between religion and politics in the context of Indian political system. 4+10=14
 धर्म को परिभाषित करें। भारतीय राजनीतिक व्यवस्था के संदर्भ में धर्म और राजनीति के बीच के संबंधों का उल्लेख कीजिए।
 धर्मको संज्ञा दाओ। भारतीय राजनीतिक व्यवस्थार प्रेक्षापट्टे धर्म ओ राजनीतिर सम्पर्क आलोचना कर।
 धर्मको परिभाषा लेख्नुहोस्। भारतीय राजनीतिक व्यवस्थाको सन्दर्भमा धर्म र राजनीति माझ सम्बन्धबाबे चर्चा गर्नुहोस्।
6. What is Political Participation? Critically discuss Women's Participation in Indian Politics. 4+10=14
 'राजनीतिक भागीदारी' क्या है ? भारतीय राजनीति में महिलाओं की भागीदारी की आलोचनात्मक विवेचना कीजिए।
 राजनीतिक अंशग्रहण बलते कि बोझाय ? भारतीय राजनीतिते महिलादेऱ अंशग्रहणेर विषयाटिर समालोचनामूलक वर्णना कर।
 'राजनीतिक भागीदारी' के हो ? भारतीय राजनीतिमा नारी सहभागिताबाबे आलोचनात्मक विवेचना गर्नुहोस्।

GROUP-B / विभाग-ख / विभाग-ख

7. Write short notes on any *two* of the following: 4×2 = 8
 निम्नलिखित में से किन्हीं दो पर संक्षिप्त टिप्पणी लिखिए –
 निम्नलिखित ये-कोन दूउटिर उपर संक्षिप्त टीका लेखः
 कुनै दुईवटा विषयमा टिप्पणी लेख्नुहोस् –
- (a) Election Commission of India
 भारत निर्वाचन आयोग।
 भारतेर निर्वाचन कमिशन
 भारतीय निर्वाचन आयोग।
- (b) Constitutional Safeguards for SCs and STs
 अनुसूचित जाति और जनजाति के लिए संवैधानिक सुरक्षण।
 तपशिली जाति ओ उपजातिर जन्य सांविधानिक रक्षाकबच
 अनुसुचित जाति र जनजातिका निम्ति संवैधानिक सुरक्षा।
- (c) Article 368
 अनुच्छेद ३६८
 अनुच्छेद 368
- (d) Judicial Activism.
 न्यायिक सक्रियता।
 बिचारविभागीय सक्रियता।
 न्यायिक सक्रियता।

_____ × _____